

24 May 2013 Friday 16:00-18:00

Chairman: Uzel İ., Şar S.

PROFESÖR DOKTOR TEVFİK SAĞLAM'IN 1912 YILINDA ÜÇÜNCÜ BASKISI YAPILAN PROPEDÖTİK KİTABININ ANALİZİ

Eray Serdar Yurdakul¹, Fatih Namal²

¹PhD Student, Gülhane Military Medical Academy Institute of Health Science, Dept. Of Medical History and Ethichs, esyurdakul@gata.edu.tr

² PhD Student, Gülhane Military Medical Academy Institute of Health Science, Dept. Of Medical History and Ethichs, dr_bjk2000@hotmail.com

Profesör Doktor Tevfik Sağlam 81 yıllık hayatına İstanbul Tabip Odası Başkanlığı, Hekimler Dostluk ve Yardımlaşma Cemiyeti'nin kuruculuğu, İstanbul Verem Savaş Derneği kuruculuğu, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü, Tıp Fakültesi Dekanlığı, Yüksek Sağlık Şurası Üyeliği, Milli Savunma Bakanlığı Ordular Sıhhiye Dairesi Başkanlığı, Gülhane Hastanesi Başhekimliği, Haydarpaşa Numune Hastanesi - Cebeci Hastanesi ve İzmir Hastanesi hekimlikleri gibi birçok görevleri sıdırmıştır. Doktor Tevfik Sağlam kendisini toplumun sağlık sorunlarının çözümüne adayan bir öncü bilim ve devlet adamı, tıbbiyelidir.

1895'de Kuleli Askeri Tıp Okulu'na, ardından 1898'de Demirkapı'daki Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'ye kaydolan Tevfik Sağlam; 1903 yılında Tabip Yüzbaşı rütbesiyle mezun olmuştur. Bir yıl kadar Gülhane'de İç Hastalıkları Kliniği'nde çalışan Doktor Sağlam; 1906'da da Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane İç Hastalıkları öğretmen yardımcılığı sınavını kazanmıştır. II. Abdülhamit zamanında Haydarpaşa'daki bina tamamlanınca; Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane ve Mülki Tıbbiye birleştirilerek Haydarpaşa Tıp Fakültesi oluşturulmuş ve Doktor Tevfik Sağlam da burada II. İç Hastalıkları Kliniği Laboratuvar Şefliği'ne getirilmiştir.

Tıp Fakültesindeki görevi sırasında çok gerekli olduğunu düşündüğü propedötik konusunda zamanın Türkçe, Fransızca, Almanca eserlerinden faydalanarak çok kapsamlı bir eseri, mesai arkadaşı olan Tıp Fakültesinin İç Hastalıkları Klinik Şefi Doktor Süreyya Ali ile birlikte vücuda getirdi. Bu kıymetli eser 'Usul-ü Teşhis-i Seriri' adıyla ilk olarak 1909 yılında İstanbul'da Kader Matbaasında yayımlandı. Eser 715 sayfadan oluşmakta 116 şekil ve 2 adet renkli levha içermektedir.

Biz çalışmamızda eserin 1912 yılında Osmanlıca olarak yayımlanan üçüncü baskısını inceledik. Latin harfleriyle transkript edilse günümüz tıp fakültesi öğrencilerinin propedötik konusunda faydalanacağı kadar kapsamlı, ayrıntılı ve güncel bilgileri içerdiğini düşündüğümüz bir kitapla karşılaştık. Bu kıymetli eserin analizini yaparak değerli meslektaşlarımız ile paylaşmayı amaçladık.

Anahtar Kelimeler: Tevfik Sağlam, Propedötik, Kitap

THE ANALYZE OF THIRD EDITION OF THE BOOK ABOUT PROPAEDEUTIC AUTHORED BY PROF. DR. TEVFİK SAĞLAM

Dr. Tevfik Sağlam in his 81 year life served such as; Chief of Istanbul Chamber of Physicians, Physicians Society of Friendship and Solidarity Founder, Founder of Istanbul Tuberculosis Association, Rector of the Istanbul University, Dean of Faculty of Medicine, Member of Supreme Council of Health, the Ministry of Defense Armies Medic Department, Gülhane Hospital Head Physician, Physician of Haydarpaşa Numune Hospital, Cebeci Hospital, İzmir Hospital. He was a leading scientist and statesman that devoted to the solution of health problems in the community.

Tevfik Sağlam enrolled to Kuleli Military medical High School in 1895 and then Military Medical Faculty of Demirkapı in 1898. He graduated with the rank of Captain Physicians in 1903.

He works about one year at Gülhane Internal Medicine department. Then he has achieved the examination of assistant professor of Internal Medicine.

In the period of II. Abdulhamit, Medical Faculty Building located in Haydarpaşa, completed. Then Dr.Tevfik Sağlam appointed to the Chief of Laboratory of Internal Medicine Department of The Haydarpaşa Medical Faculty.

During his employment with in the medical faculty, he thinks that it is necessary to write a book about propaedeutic. So he began to work with his colleague Dr. Süreyya Ali who was the head of the Department of Internal Medicine at the medical Faculty. They make use of some German, French and Turkish source materials. And they bring out a comprehensive book about propaedeutic.

This precious work firstly published in 1909 in the name of 'Usul-ü Teşhis-i Seriri' in printing house of 'Kader Matbaası' in Istanbul. Book consists of 715 pages contains 116 figures and 2 colored plates.

In our study we analyzed the third imprint of the book that published in the Ottoman Turkish Language in 1912. We believe that if the book translates to today's Turkish Language, it has comprehensive and detailed and up to date information as today's medical student benefit from it. By analyzing this valuable work aimed to share with esteemed colleagues.

Keywords: Tevfik Sağlam, Propaedeutic, Book